

Väljaannete talitus

Publications.eu.int

ISBN 92-894-7264-2

9 789289 472647 >

Oh teid pääsukesti!

Euroopa Komisjon

Käesoleva väljaande on toimetanud Keskkonnakaitse Peadirektooraat.
See väljaanne on avaldatud kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes.

Väljaanne on saadaval samuti Keskkonnakaitse Peadirektooraadi kodulehel aadressil:
http://europa.eu.int/comm/environment/youth/index_en.html

Käsikiri: Benoît Coppée
Illustratsioonid: Nicolas Viot
Tehniline teostus: Qwentès KANTOR

***"Europe Direct" on teenistus, mis aitab leida vastused Euroopa Liitu puudutavatele küsimustele
Uus tasuta infotelefon:***

**Uus tasuta infotelefon:
00 800 6 7 8 9 10 11**

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate Internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu.int>).

Kataloogimisandmed on esitatud väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2004

ISBN 92-894-7264-2

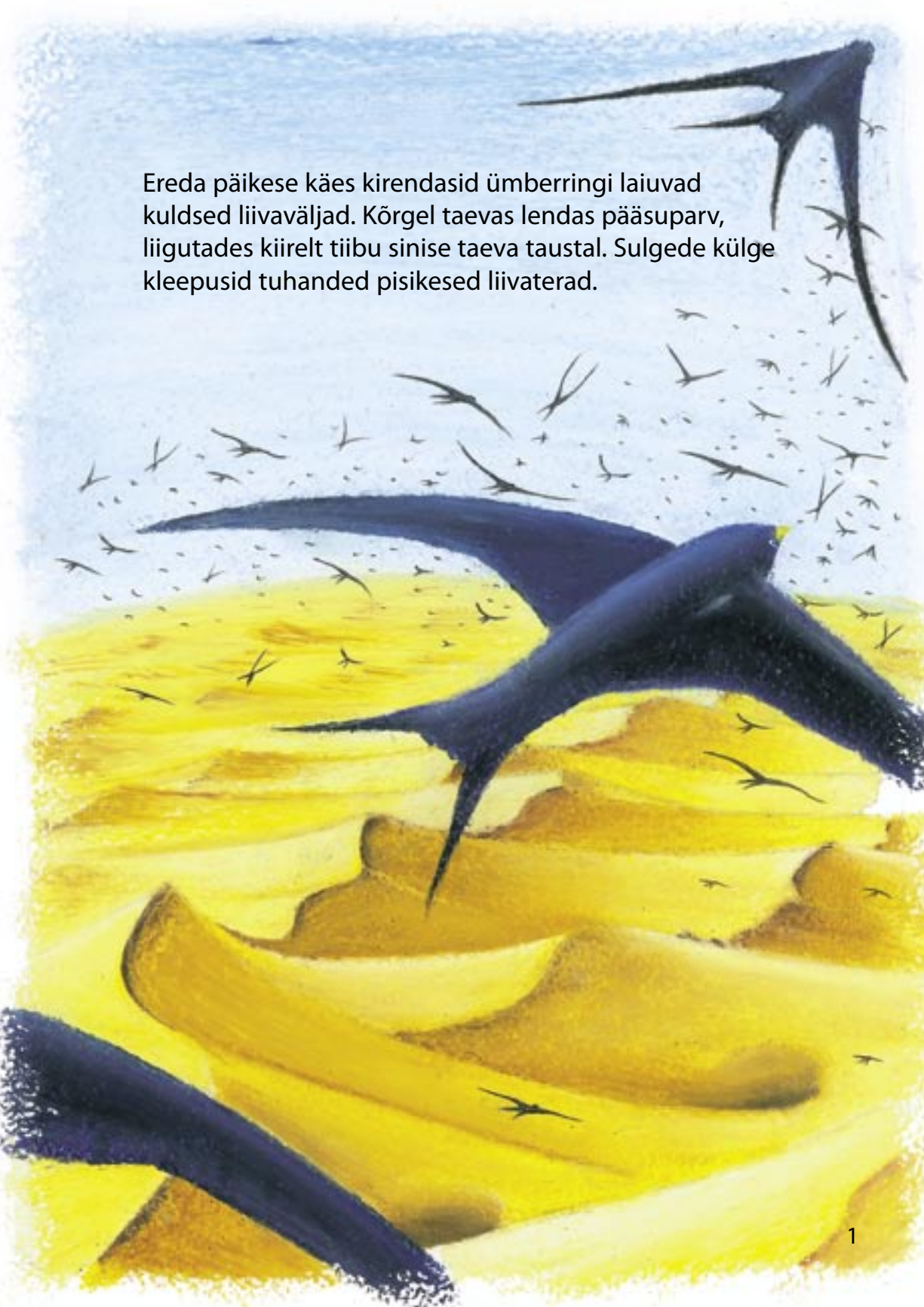
© Euroopa ühendused, 2004

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Belgium

TRÜKITUD VALGELE KLOORIVABALE PAPERILE

Ereda päikese käes kirendasid ümberringi laiuvad
kuldse liivaväljad. Kõrgel taevas lendas pääsuparv,
liigutades kiirelt tiibu sinise taeva taustal. Sulgede külge
kleepusid tuhanded pisikesed liivaterad.

Nad lendasid ikka edasi ja edasi. Kütleva kuuega pääsukesed! Lennates vidistasid nad pääsukeeles: "Tulge juba! Kiirustage! Meie sõbrad on kõik juba kohale jõudnud! Vidiit!"

Niimoodi pääsukesed rändavadki. Nad jätavad haljendavad põllud seljataha ja lendavad kõrgel kõrbete kohal teistele maadele, kus põllud on veel rohelisemad. Inimesed nimetavad sellist rändamist migratsiooniks. Pääsukesed aga vidistavad lihtsalt: «Meile meeldib rännata! Üle kõige maailmas meeldib meile elada just seal, kus on kõige parem!»

Tuhandeid kilomeetreid põhja pool, Merlini linna tänavail, puhus õrn tuulehoog. Kevad tuli! Kõik rõõmustasid, ainult Tom oli veidi murelik. Ta oli juba mitu päeva taevast uurinud, oodates pääsukeste saabumist, just nagu igal kevadel. Kuid sel kevadel ei olnud neist mingit märki! Ei vidistamist ega sädinat, mitte midagi. Vaid vaikus, murettekitav vaikus tühja taeva all.

Äkki märkas Tom kõrgel helesinises taevas midagi kollakaspunast, mis meenutas palli. "Oi! Suur õhupall!" lausus ta endamisi.

Kergelt tuule käes rabisedes võttis õhupall suuna Merlini linnale. Rebane Leila piilus vargsi pöösatihnikust. Midagi sarnast polnud ta varem kunagi näinud ja sellepärast kartis pisut.

Õhupall maandus suurele haljendavale põllule. Tom jooksis õhupalli poole, jõudes kohale just sel hetkel, kui õhupallist ronis välja üks mees. Mees näis olevat väga väsinud. Ta paistis olevat ka väga õnnetu.

“Tõeline õnnetus!” hüüdis ta. “Õnnetus!”

Tom läks mehe juurde.

“Mis on juhtunud?” küsis ta.

Mees võttis õhupallist välja vitstest punutud korvi. Tom piilus sinna sisse ning ta silmad läksid üllatusest pärani. Seal, pisikese korvi sees, oli neli armsat pääsukest! Kuid nad paistsid väga väsinud ja näljased.

“Kas nad on haiged?” küsis Tom.

“Ei,” vastas mees, “aga nad on väga-väga väsinud ja väga-väga näljased. Ma leidsin nad ülalt taevast. Nad lendlesid seal eksinuna edasi-tagasi, otsides vett ja toitu. Nad ei teadnud, mis suunas lennata, ja nii maandusid nad minu õhupallile!”

Põõsa varjust jälgis Tomi tema sõber — rebane Leila. Nähes, et Tom ei kardagi seda suurt kollakaspunast palli, ronis ta peidukohast välja ning hakkas mööda põldu nende juurde minema.

“Vaata ette!” hõikas mees valjult. “Rebane! Hoia teda pääsukestest eemal!”

“Ärge muretsege,” lausus Tom. “See on Leila, minu parim sõber.”

“Kas tõesti?” küsis mees hämmeldunult. “Ja mis on sinu nimi?”

“Tom,” vastas poiss.

Leila tuli Tomile lähemale ja vaatas nelja linnukest korvis.

Samal ajal lendas kaugel eemal lõuna pool veel tuhat pääsukest, kes olid selja taha jätnud suure kollase kõrbe ja lennanud üle sinise mere. Nüüd liuglesid nad avarate põldude kohal ning üle laiuvate suurte linnade. Edasi lennates vidistasid nad murelikult üksteisele:

“Põldudel ei ole ühtegi putukat! Meil ei ole mitte midagi süüa!”

“Miks küll? Miks?”

“Me ei tea!”

“Vaadake alla! Traktorid väetavad põlde!”

“Mis seal ometi toimub?”

Õhupallimees hoidis peopesal ühte väikest väsinud pääsulindu. Ta vaatas Tomile otsa ja ütles:

“See pääsuke on näljane, Tom. Vaata, inimesed tahavad, et nende põllud haljendaks ja kannaks rohkelt saaki, et meil oleks süüa, ega taha lasta putukaid saagi kallale. Seepärast talumehed väetavadki põlde, et tappa putukaid. Saagi suhtes on see muidugi hea. Aga see tähendab ka seda, et pääsukestele ei jää peaaegu midagi süüa! Ja see on suur õnnetus.”

Tom pöördus Leila poole.

“Leila, palun püüa kiiresti mõned putukad meie neljale pääsukesele! Paksust metsast leiad sa kindlasti mõned. Mine juba, Leila! Ja aitäh sulle: sa oled tõeline sõber!”

Leila lippas kiiresti minema, otse paksu metsa suunas. Mees vaatas taas Tomile otsa.

“Ma kardan, et see ei ole meie ainus mure, Tom. On veel midagi.”

“On veel midagi?” küsis Tom murelikult.

Sadu kilomeetreid lõuna pool olid teised pääsukesed võtnud suuna kohale, mida teadis vanim pääsulind. Ta oli jutustanud neile sellest nõnda: "See on suur märg ala — lai ja piiritu soo! Ma lendan sinna igal aastal. Tulge juba! Võite mind usaldada! Seal on külluses putukaid ja vett! Me pääseme hädast!"

Nad lendasid ikka edasi ja edasi, järgnedes vanale pääsukesele, lootes, et tema juhatab neid sellesse külluslikku paika. Vana pääsulind lootis kogu südamest, et soo on ikka endiselt alles — kuid ta polnud selles kindel. Endale seda tunnistamata oli ta väga-väga hirmul.

Suurel haljendaval põllul, mis lõhnas kevade järgi, aetas mees oma väriseva käe Tomi õlale.

“Mis lahti on?” küsis Tom uuesti. “Mis muret te kurta tahtsite?”

Mees vaatas enda ümber: taevast, puid ja nelja pääsukest. Viimaks tõstis ta pilgu Tomile ja lausus:

“Pikal rännuteel peavad pääsukesed juua saama. Kuid igal aastal jääb vett nende jaoks üha vähemaks. Märgade soode asemel eelistavad inimesed hoopis maju, kiirteid ja mänguväljakuid ehitada...”

“Aga mulle soo meeldib,” ütles Tom. “Seal saab jälgida kulleseid ja konni ja ujureid... Ja mulle meeldib väga mudas sumbata!”

Mees naeratas ja patsutas Tomi pead. Ta lausus:

“Ma näen, et sinus peitub ränduri hing, Tom! Ja sul on muidugi õigus: sood on väga olulised. Nad annavad paljudele lindudele toitu ja juua! Rännates lendavad pääsukesed ühest soost teise... Aga...”

Ta heitis pilgu neljale väsinud pääsulinnule korvis.

“Aga,” jätkas ta, “kui enam ei olegi ühtegi sood, kust siis pääsukesed juua saavad?”

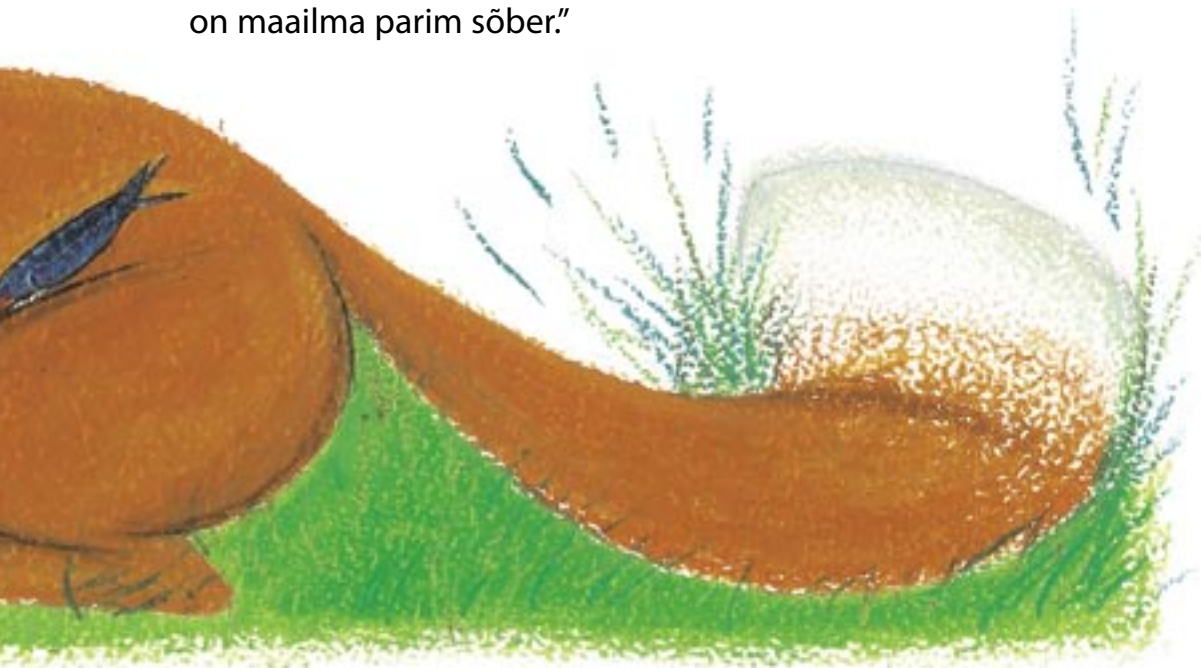
Just sel hetkel jõudis rebane Leila oma metsaretkelt tagasi. Ta oli läbimärg, justkui oleks äsja üle jõe ujunud. Leila läks kikivarvul korvi juurde. Mees kartis endiselt, et rebane võib lindudele haiget teha, kuid Tom lausus: "Ärge muretsege. Leila hoolitseb linnukeste eest korralikult."

Leila seisis nelja pääsukese ette ja ajas oma suu pärani lahti. Mees paistis väga kohkunud, kuid jällegi palus Tom tal mitte muretseda. Seejärel ajas Leila suust välja oma pika roosa keele. Selle peal oli 20 putukat! Pääsukesed nägid neid. Õrnalt puudutas üks pääsukestest oma väikse nokaga Leila keelt, nokkis putuka ja kugistas selle alla. Tema järel kordas teine pääsuke sedasama. Nii armas oli vaadata, kuidas Leila näljaseid linde toitis. Õhupallimees oli nii rõõmus, et tal tulid lausa pisarad silma.

Iga pääsuke sai viis putukat. Kui putukad olid söödud, heitis Leila pääsukeste kõrvale maha. Ta kasukal sädelesid tuhanded veepiisad, mis olid sinna jäänud ojast läbi tulles. Pääsukesed taipasid! Ükshaaval pugesis nad Leila juurde ning muudkui jõid ja jõid. Tom naeratas.

“Ma ju ütlesin, et ärge muretsege,” ütles ta mehele. “Leila on maailma parim sõber.”

Samal ajal, sadu kilomeetreid eemal, olid teised pääsukesed jõudnud suure sooni, kuhu vanim linnid neid juhatas. Alla soo poole lennates sädistasid nad rõõmsalt üksteise võidu:

“Hurraa! Oleme päästetud! Viimaks ometi soo! Viimaks ometi saame juua! Ja putukaid! Vidiit!”

Tuhatkond lindu söötsid rõõmustades üle soo. Nad liuglesid veepinna kohal, juues ja putukaid püüdes. Lõpuks ometi toit! Lõpuks ometi vesi! Vanim pääsuke laskus soomättale ja kõneles vaikselt oma parimate sõpradega.

“Seekord oleme päästetud,” ütles ta. “Aga iga aastaga läheb rändamine raskemaks. Kujutage ette, kui seda sood poleks olnud... Kujutage ette, et selle asemel oleksime eest leidnud 25 maja... Mis küll meist oleks saanud?”

Pääsulinnu sõbrad vaatasid talle otsa. Üks neist ütles:
"Me oleme kõigest väikesed linnud. Me vajame tarkade inimeste abi."

Teine lisas:

"Seda küll, aga miks see peaks neid huvitama?
Me oleme kõigest linnud. Järsku pole meist Maale suuremat kasu..."

Jutt tegi teised linnud pahuraks.

"Loomulikult on lindudest kasu!" ütlesid nad.

"Kes muidu trillerdaks taeva kohal? Ja kes aitaks putukatest puhastada inimeste viljapuuaiad ja juurviljapõllud? Ikka meie! Ikka meie! Meie!»

Merlini linna lähedal haljendaval põllul lausus mees Tomile:

“Neli pääsukest on päästetud. Aga tuhandeid teisi on veel siia teel. Ka nemad on näljased ja janus. Tule, ma võtan su kaasa õhupallile ja me kohtume nendega seal üleval. Nii saame neile näidata kõige otsemat teed paksus metsas oleva tiigini.”

Tom vaatas Leilale otsa:

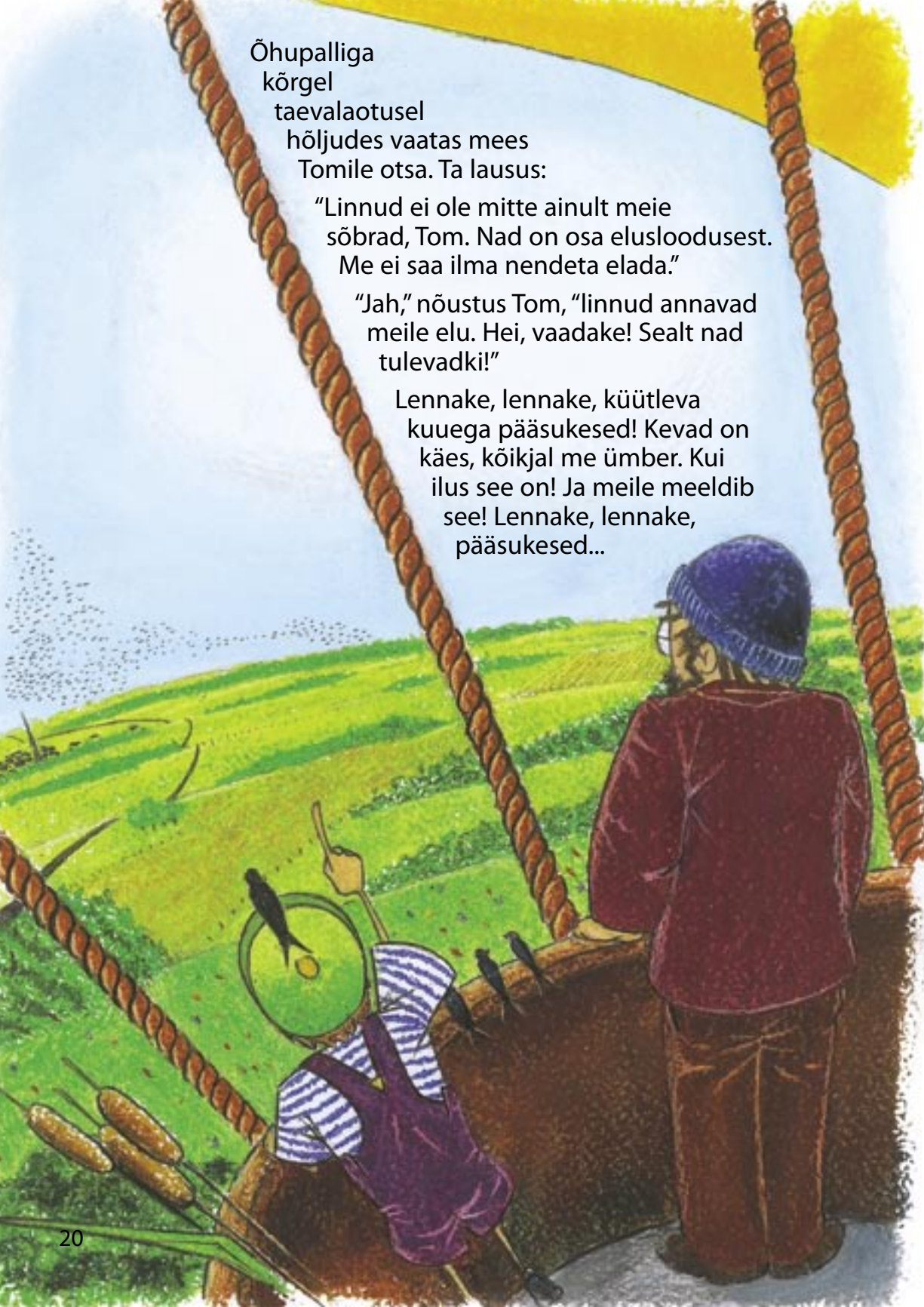
“Leila, mu hea sõber, mine metsatiigi juurde ja oota pääsukesti seal. Nad jõuavad peagi pärale. Tervita neid seal. Õpeta ja aita neid. Ma tõusen õhupalliga taevasse ja näitan neile teed.”

Õhupall tõusis kõrgele, pardal Tom koos mehe ja nelja
pääsukesega, kes olid tulnud väga-väga kaugelt. Peagi
saavad nad kõrgel taevas tervitada tuhandeid saabujaid.
Nad saavad öelda:

“Ärge kartke! Lennake selle kollakaspunase õhupalli
järel! See ei tee paha, vaid juhatab teid sinna, kust leiate
toitu ja vett! Te olete päästetud!”

Õhupalliga
kõrgel
taevalaotusel
hõljudes vaatas mees
Tomile otsa. Ta lausus:

“Linnud ei ole mitte ainult meie
sõbrad, Tom. Nad on osa elusloodusest.
Me ei saa ilma nendeta elada.”

“Jah,” nõustus Tom, “linnud annavad
meile elu. Hei, vaadake! Sealt nad
tulevadki!”

Lennake, lennake, küütleva
kuuega pääsukesed! Kevad on
käes, kõikjal me ümber. Kui
ilus see on! Ja meile meeldib
see! Lennake, lennake,
pääsukesed...

Euroopa Komisjon

OH TEID PÄÄSUKESI!

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus

2004 — 20 lk — 16,2 x 22,9 cm

ISBN 92-894-7264-2

Väljaannet trükitud kujul saab tasuta, kuni neid jätkub:

Euroopa Komisjon

Keskkonnakaitse Peadirektooraat

Infokeskus (BU-9 0/11)

B-1049 Brussels

Faks: 32-2 299 61 98

E-post: env-pubs@cec.eu.int